



Datum

Vidaredelegering trafikdelegation

2021-12-16

Handläggare

Till

Infrastrukturdepartementet

Malin Andersson

Diarienummer

TN-2021-2155

Till Infrastrukturdepartementet Ds 2021:28

Malmö stads yttrande

Promemoria Ansvarsfrågan vid automatiserad körning samt nya regler i syfte att främja en ökad användning av geostaket

Sammanfattning Malmö stad

Malmö stad ser positivt på utvecklingen och potentialen med automatiserade fordon, men anser att ansvarsfördelningen behöver tydliggöras vidare. Malmö stad vill understryka att förändringar i trafikantens ansvar utifrån trafikförordningens 2a kapitel kan inte ske utan hänsyn till väghållarens möjlighet att möta utvecklingen. Väghållaren kan inte heller ställas som ansvarig för att anpassa väginfrastrukturen eller ha utökad beredskap för att tillgodose särskilda behov för automatiserade fordon utifrån rådande förutsättningar.

Yttrandet

Ägarens ansvar

Malmö stad ifrågasätter om ägaren av ett automatiserat fordon skäligen kan beskyllas för trafiköverträdelser utöver 4 kap. 3,4 12-4 och 18 a §§. Det är svårt att se hur ägaren ska kunna uppfylla sitt ansvar om de saknar rådighet över hur systemet utför sina uppgifter.

Förarens ansvar

Förslaget lämnar oönskat mycket tolkningsutrymme för när föraren ska ta över styrningen. Det finns risk att förarens tolkning av styrsystemets kapacitet inte stämmer med fordonets faktiska förmåga. En övertro som kan resultera i trafikfara. Föraren bör vara skyldig att ingripa mot trafikfara oavsett om fordonet begär det eller inte i detta skede av utvecklingen.

Tillverkarens ansvar

Tillverkarens ansvar framstår som oönskat begränsat i förhållande till rådighet över det automatiska styrsystemet. Tillverkaren bör ha ett utökat ansvar för fordonets tekniska egenskaper över tid. Om trafiköverträdelserna är ett resultat av systemet, och inte föraren, bör straffrättsliga ansvaret tillfalla den som ansvarar

för bristen i systemet. I första hand tillverkaren och i andra hand ägaren om förordad tillsyn eller underhåll varit bristande.

Väghållarens ansvar

Malmö stad önskar mer reflektion kring myndigheters ansvar gällande utmärkning och reglering samt information eller dataflöde från kommunala och statliga system i förhållande till automatiserade körningen. Mötet sker inte bara mellan människa och maskin, utan mellan människa, maskin och trafikmiljö. Det sistnämnda perspektivet saknas i relation till ansvarsfrågan vid färd med automatiserade fordon.

Väghållaransvaret är i dagsläget utformat utifrån att föraren bär stora delar av ansvaret för anpassning vid oförutsedda eller otydliga förhållanden som kan uppstå i trafiken. Om automatiserade styrsystem inte når upp till samma flexibla förmåga som föraren, och föraren undantagits ansvaret, riskerar det att förskjuta ansvar på den kringliggande trafikmiljön.

Ett automatiserat styrsystem som förlitar sig på avläsande av den fysiska infrastrukturen bestående av vägmärken och vägmarkeringar är sårbart i de fall där den trafikmiljön är skadad, felaktig eller under ombyggnad. Samtidigt är den digitala datainfrastruktur som ska ligga till grund för den automatiserade styrningen är både på statlig och kommunal nivå av varierande kvalitet och exakthet.

Det finns i dagsläget inte kapacitet och beredskap för att säkerställa en tillfredställande nivå av korrekthet och skick för varken den fysiska eller digitala infrastrukturen för att helt undanta föraren från rollen som trafikant i trafikförordningens 2a kapitel. Utvecklingen kräver resurser och tydlig styrning för att skapa förutsättningar för att tillgodose en växande automatiserad fordonsflotta.

På tekniska nämndens vägnar

Joakim Florén
Enhetschef